

המועצה של סרטאווי

סרטאווי הוא הצליח. הוא הפך גיבור-היום בישראל. במשך חמש שנים, מאז נודע שמו בישראל, היה קיים נגד ה"ר עיצאם סרטאווי קשר של השתקה, שהתחקה מפעם לפעם בקשר של השמחה.

כאשר הסתבר לציבור, לפני ארבע שנים וחצי, בדרך של הדלפה ודונית, כי מת' קיימים מגעים סודיים בין מישלחות המר' עצה הישראלית למטן שלום ישראל-פלט' טיני ובין מישלחות מטעם אש"ף, ברא' שות סרטאווי, הופעלו נגדו בישראל כל שיטות הביזוי. נאמר שזהו איש ממדרגה עשירית, שאין לו שום חשיבות באש"ף. נאמר שזהו הרפתקן בודד. נאמר שהוא מכהן, בעצם, כראש יחידה למילחמה פסי' כולונית, שמטרתה היא להרוס את ישר' אל מבפנים.

כאשר הופיע סרטאווי, לפתע, כדובר מרכזי של אש"ף בביטאון הרישמי של ה' אירגון, ירד עליו מסך ההשתקה. שום אמצעי-תיקשורת ישראלי, מלבד הטולם הזה (2264), לא הזכיר את המאמר ה' מהפכני בפלט'ון אל-תורה (פלסטין ה' מהפכה). שבו קבע סרטאווי כי יש עתה בתנועה הציונית מגמה חיובית, המכירה בזכויות הפלסטינים. גם המסר המהפכני שמסר סרטאווי למועצה הישראלית, שבו קבע כי יקום שלום "בין המדינה הפלס' טיני ובין מדינת ישראל" לא הוזכר אלא בשני עיתונים, בדיעות זעירות. סרטאווי לא היה קיים. ואם היה קיים, היה בלתי-חשוב ו/או סוכן מסוכן. השבוע, לפתע, דרך כוכבו של סרטאווי בכך אמצעי-התיקשורת הישראליים. כי סרטאווי, כך נמי סר, הודח מתפקידו.

לפתע הפך איש חשוב מאד-מאוד. קוד ישראל דיווח עליו בראש מהדורות החד' שות. הטלוויזיה עסקה בו בהרחבה. ה' עיתונים הראשיש' לו ידיעות מפורטות ב' עמודיהם הראשונים. עתה, כשהודח כביכול, תואר סרטאווי כאיש חשוב מאד, בכיר מאד, גגון מאד, לוחם-שלום אמיתי — אדם שהדחתו מאש' רת מחדש כי אש"ף אינו רוצה בשלום, וכי כל התולה תיקות בהסדר עם אש"ף משלה את עצמו. כי הנה: סרטאווי רצה בשלום, וסרטאווי הודח.

פסיכולוג לא היה מתקשה להסביר את השינוי הדרמטי שחל בחשיבותו של ה' איש: כל עוד נגדו מעשיו את התפיסה השלטת בישראל ("אש"ף הוא אירגון מרצחים המתנגד לשלום") פשוט התעלמו ממנו. עתה, כשנדמה כאילו גורלו מאשר את התפיסה הזאת ("תראו מה קרה לו, הוא הודח!") עלה לראש החדשות. אלא שהמאורעות לא התאימו לתפיסות פשטניות אלה. מה שקרה בדמשק, בשבוע שבו נערך שם מושב המועצה הלאומית הפלסטינית ("הפרלמנט של המדינה ה' פלסטינית בדרך") היה הרבה יותר מור' כב, ונובעות ממנו מסקנות שונות לחלו' טין.

אגעים סודיים

ה הצהרה הנועזת של סרטאווי ב' זכות השלום עם "מדינת ישראל", בשמה המפורש, נמסרה לראש המועצה ב' בדצמבר 1980. המאמר המהפכני שלו על המגמה החיובית, הקיימת בתנור' עה הציונית, פורסם במהדורה היומית של ביטאון אש"ף ב' בדצמבר, והועתק ב' מוסף השבועי של הביטאון ב' בדצמבר. יש להניח שפירסום מובלט כזה לא היה אפשרי ללא אישור מפורש מטעם יאסר ערפאת עצמו.

אם היה ספק בכך, בא הראיון שהעניק יאסר ערפאת לנרדו ה' שבועונים הערביים, "אליחואדת" הביירותי, ב' בדצמבר 1980, ו' בו הודיע לראשונה פומבית על קיום מגעים עם תנועת-השלום ה' של"י בישראל.

כשנשאל על מגעים אלה, אמר ערפאת: "אנו ממשיכים (בהם) ההחלטה שלנו היא מטעם המועצה הלאומית הפלסטינית, ש' התקבלה ב' 1977. היא מדברת על פתיחת דרושית עם כל הכוחות הדמוקרטיים וה' מתקדמים בישראל ומחוצה לה. אנו נמ' ש'ך בכך. מי שמוכן להצטרף לדרושית איתנו, שיבוא גם הוא. אני מחוייב לדו' ש'ת הזה. אני יור' הועד הפועל (של אש"ף). ונבחרתי על יסוד תוכנית זו". **סביב אותה החלטה פתומה של המועצה משנת 1977 היה נטוש השבוע הקרב בדמשק, מה נאמר**

עילת ההתקפה

בה באמת? מי היה מוסמך לפרש אותה, וכיצד זה נעשה? כדי להבין זאת, יש לחזור אל התחלת המגעים. ראשיתם במגע האישי שנוצר במהלך 1974 בין נציג אש"ף בלונדון, סעיד המא' מי, ובין אורי אבנרי, שהיה אז ח"כ-לשע' בר מטעם תנועת העולם הזה — כוח חדש. קדמו להם הכנות מרובות. אחרי ש' נערך המיגש הראשון, נמשכו המגעים ברציפות בפגישות אישיות ובמגעים טל'

FOR THE FIRST TIME:
**PLO MESSAGE TO SHELI
RECOGNIZES ISRAEL**
AVNERY - SARTAWI EXCHANGE ON
TWO STATES COEXISTENCE

כעילה להתקפה על עיצאם סרטאווי (מימין) במועצה הלאומית הפלסטינית שימש המסר של סרטאווי שהכיר במדינת-ישראל, ופורסח גם בביטאון הפריסאי המוקדש ליחסי ישראל-פלסטין.

פוניים. אבנרי הודיע על כך מדי פעם לראש-הממשלה, יצחק רבין. לפחות פע' מיים מסר חמאמי לאבנרי הודעות שעל פי טיבן ותוכנן היו מיועדות לראש-הממשלה. בתקופה היא עלתה לא פעם השאלה: בשם מי פועל חמאמי? סוד זה פוענח במפתיע לפני חודשיים. כאשר הופיע יא' סר ערפאת בטלוויזיה של ג'דה, ערב ועיי-דח'ה-פסיגה המוסלמית במכה. **מבני שנשא בז' עדיירי ה' מראיון המקומי, אמר ערפאת ל' צופים הסעודיים: "הנה, אגלה לך סוד כמס. ב' 1974 התקבלה ב' אש"ף החלטה סודית לפתוח ב' מגעים עם גורמים ישראליים..."**

חמאמי שילם עבור מגעים אלה בחייו. הוא נרצח בינואר 1978 על-ידי סוכנים עיראקיים. אך שנה וחצי לפני כן כבר הופיע בזירה האדם שהיה ממונה עליו, אף שזה לא היה ידוע בשעתו. היה זה איש מיוחד במינו: עיצאם סרטאווי (סרטה היא כפר ליד רמאללה). מנתח-לב מצטיין שלמד בבוסטון, שהקים בשנות ה' 60 ה' מאוחרות אירגון-פידאיון עצמאי משלו שאף ביצע פיגועים (בין השאר: ההתנק' שות במל-התעופה במינכן, שבה איבדה חנה מרון את רגלה). סרטאווי הצטרף לא' חר מכן לתנועת פת"ח, והפך לוחם עיקבי ואמין למען השלום.

באמצע 1975 הגיעו שיחות חמאמי-אבנר' רי לשלב שהו הודיע חמאמי כי אש"ף מו' כן נזהל עתה מגעים קבועים עם גוף ישראלי ציוני. כתוצאה מכך קם גוף חדש: המועצה הישראלית למען שלום ישראל-פלסטין. אחרי שפירסם את המיגש' שלו, שדגל בפירוש בזכותו של העם ה' פלסטיני להגדרה עצמית, וביכללה בזכר' תו למדינה משלו לצד ישראל, פתח אש"ף במגעים עימו.

האיש הממונה על המגעים היה סרטאווי.

במחצית השנייה של 1976 התקיימה שו' רה של מיפגשים, שבהם הופיעו אישים שונים מטעם אש"ף. מטעם המועצה ניצחו על המיפגשים האלוף (מיל.) מת' פלד, 39

הודעת ההתפטרות של סרטאווי

בות רבה לגבי אחריות כלפי המהפכה הפלסטינית: הגשת דיווחשבון למועצה על הפעולות אשר התקיימו במהלך ביצוע החלטה זו. על יסוד הנאמר לעיל, באתי אל המושב הנוכחי של המועצה הפלסטינית כדי להגיש לה דו"ח ולהציג לפניה את שתי הבעיות: מתן יפוי-הכוח להמשכת המגעים, והגדרת הכוחות שעליהם מדובר, לא היה גבול להפתעתי כאשר יושב-ראש המועצה סירב למסור לי את רשות-הדיבור ואף את רשות-התשובה, כשהוא מפר בכך את התקנון ופוגע בזכות המועצה לשמוע את הדו"ח שלי על המגעים. בכך עירער היושב-ראש את תפקיד המועצה כגוף המחוקק וכמנהי' גות העליונה של העם הפלסטיני. נוכח מצב זה לא נותרה לי ברירה אלא להגיש את התפטרותי מחברותי במועצה, וכך עשיתי בסוף הישיבה של ליל ה' 15 באפריל 1981, רגעים ספורים בטרם ננעל הוויכוח הכללי.

- כאן חייב אני למסור את ההודעה הבאה:
- (1) עקב הגשת התפטרותי מהמועצה הלאומית, אין לי מעתה כל סמכות ייצוגית מטעם אש"ף. מאחר שהמגעים, אשר התקיימו בעבר, היו על רקע חברותי במועצה הלאומית, והחלטה הרישמית, הרי ש' לראות מעתה את המגעים האלה כמושעים מבחינה רישמית, במידה שהדבר קשור בי רישמית.
  - (2) התפטרות זו אינה פוגעת בהשקפתי לגבי חוקיותם של המגעים, אשר התקיימו בעבר מטעמי ומטעם חברים אחי' רים, ואשר בוודאי יתקיימו בעתיד על-ידי מי שאש"ף יטייל עליהם לקיימם.
  - (3) למרות המרירות שהתלוותה אליו, הגביר נסיוני זה את אמונתי באש"ף כנציג החוקי היחיד של העם הפלסטיני, ובתשתית של עמנו לקראת הניצחון של מטרותיו הלגיטימיות.

מאז קיבלה המועצה הלאומית הפלסטינית, במושב ה' 13 אשר נערך ב' 1977, את החלטתה המחייבת קיום דו' שיח עם הכוחות המתקדמים הדמוקרטיים בתוך ישראל ומחוצה לה, קיבלתי על עצמי את האחריות להגשמת החלטה זו.

בהתוועדותי עם הכוחות אשר לגביהם חלה החלטה זו, וידאתי כי הם יכללו את הגופים המכירים בזכויות הלגיטימ' יות של העם הפלסטיני, וביכללו זכותו להקים את מדינתו העצמאית, ובאש"ף, כנציג החוקי הבילעדי של העם הפלס' טיני.

על יסוד זה התנהלו המגעים מן השלב הראשון עם המועצה (הישראלית) שלום ישראל-פלסטין, מיפגת של"י והמיפגה הקומוניסטית הישראלית רק"ח. במחנה הפלסטיני הידועות התפלגו ביחס למגעים אלה, והנושא הפך מוקד לוויכוח בכל הגופים הפלסטיניים. הידועות התפלגו גם ביחס להגדרת הכוחות אשר לגביהם חלה החלטה המועצה הלאומית הפלסטינית. חלק מן האירגונים (הפלסטיניים) עמד על כך שהחלטה תחול רק על המיפגה הקומוניסטית הישראלית. אך אני, ומיספר רב של אש"ף פלסטיניים מייז'רג, היינו סבורים שהחלטה צריכה לחול גם על מיפגת של"י. הדבר נובע מן העמדות הידועות שפורסמו מטעם אותם אישים. נוכח סתירה זו לגבי פירוש החלטה, ונוכח השאלות הרבות אשר התעוררו לגבי חוקיותם של מגעים אלה, אשר רבו והלכו לפני התכנסותה של המועצה הלאומית, נוצר הכרח להציג את הבעיית לפני המועצה כדי שזו תחליט מצד אחד אם יש ברצונה בהמשכת המגעים, וכדי שתגדיר מצד שני את הכוחות שאליהם התכוונה ההחלטה — אם אכן תחליט שיש להמשיך בהם. מבחינתי האישית, עמדה כאן בעיה שלישית, בעלת חשי'